

Idees per organitzar el Dia de l'Energia

Suport a la Setmana Europea de
l'Energia Sostenible 2012

Conclusions del taller celebrat
el 10 de maig del 2012

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Aquest document presenta les conclusions del taller “Presentació del suport a la Setmana Europea de l’Energia Sostenible 2012” organitzat el 10 de maig del 2012 per l’Oficina tècnica de Sensibilització, participació i divulgació ambiental i la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat en el marc de la preparació de la Setmana Europea de l’Energia Sostenible.

El podeu descarregar a www.diba.cat/xarxasost, web de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat: (*Materials elaborats per la Xarxa*) i també a la Comunitat virtual de la xar <http://xarxaenxarxa.diba.cat>.

Coordinació i redacció

Secretaria Tècnica de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Barcelona, Maig de 2012

1. El marc

La Setmana Europea de l'Energia Sostenible

La Setmana Europea de l'Energia Sostenible és una iniciativa de la Comissió Europea i l'Agència Executiva de Competitivitat i Innovació, que es celebra del 18 al 22 de juny del 2012.

Té com a objectius **presentar les activitats dedicades a l'eficiència energètica i les energies renovables, difondre les millors pràctiques, inspirar noves idees** i construir aliances per ajudar a satisfer les necessitats energètiques de la UE i els objectius climàtics

Per participar a la Setmana, es proposa organitzar una activitat o esdeveniment **Dia de l'Energia a la teva ciutat**, poble o regió d'entre el mes de **juny de 2012**.

S'anima als Signants del Pacte d'alcaldes a ser part de la Setmana i organitzar el seu propi Dia de l'Energia a la ciutat o poble.

Objectius locals de la Setmana Europea de l'Energia Sostenible

La Diputació de Barcelona, com a ens Coordinador del Pacte d'Alcaldes a l'àmbit de la província de Barcelona, ofereix suport als municipis per tal que compleixin els compromisos del pacte i s'adhereixin a la Setmana.

Enguany, l'Àmbit de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona ofereix un paquet de recursos amb l'objectiu que els ciutadans puguin beneficiar-se dels avantatges que ofereix un ús més intel·ligent de l'energia i, en concret, enguany es vol centrar l'atenció en **l'estalvi elèctric a les llars**.

L'Oferta de recursos inclou:

- **Oferta de recursos per a activitats:** exposicions, tallers-joc o documentals de cinema.
- **Oferta de recursos de comunicació:** díptic informatiu sobre estalvi energètic a casa i Guies sobre accions per lluitar contra el canvi climàtic:
- **Oferta de recursos comuns i de coordinació d'accions** durant la Setmana: ús de les xarxes socials, presència als mitjans de comunicació, materials de campanya comuns (cartells, imatge gràfica...).

Més informació sobre l'Oferta de recursos: www.diba.cat/xarxasost/setmanaenergia

En la jornada de Presentació d'aquests recursos celebrat el 10 de maig del 2012 es va realitzar un taller de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat dedicat a generar idees per organitzar activitats de promoció d'estalvi energètic entre la ciutadania. A continuació es presenten les idees generades.

Idees per a tots els àmbits

En aquest apartat es presenten les idees sorgides durant el taller. N'hi ha hagut de tota mena, i els presentem per àmbits temàtics relacionats. Les idees estan apuntades, però sense desenvolupar, atès que aquesta no era la finalitat del taller. Els àmbits temàtics són els següents:

- a. Idees per organitzar activitats durant la Setmana de l'Energia Sostenible
- b. Activitats que es realitzaran enguany per part dels municipis al voltant de la Setmana de l'Energia Sostenible
- c. Idees per actuacions de sensibilització a llarg termini
- d. Idees per a recursos comuns

a. Idees per organitzar activitats durant la Setmana de l'Energia

1. **Taller de cuines solars – format low-cost:** davant la manca de recursos econòmics municipals per contractar aquest tipus de Taller que molts municipis havien organitzat, es proposa organitzar un Taller amb cuines solars construïdes amb residus de la Deixalleria a través de Plans locals d'Ocupació, Tallers de Formació Professional...

Les cuines solars es poden construir, per exemple, a partir d'una antena parabòlica i restes de CD o DVD, s'haurien de construir temps abans de celebrar el Taller d'ús de les cuines.

Enlloc que l'Ajuntament convidi a menjar en el Taller. Es podria proposar que diversos veïns/es preparin pizzes o altres aliments per cuinar-los.

(Més info: www.terra.org o <http://solarcooking.org>)

2. **Mostra o demostració al carrer sobre energies renovables:** aerogenerador, plaques solars, nevera classe A++...

3. **Demostracions al carrer de consums reals d'electrodomèstics**, cedits pels mateixos comerços del poble, en sessions de fires i festes majors.
4. **Com aprofitar millor el Taller – joc “Juguem amb energia”**: es proposa organitzar el Taller a prop d'esdeveniments populars o espai concorreguts:
 - Mercat municipal setmanal: s'aprofita que els pares i mares van a comprar i deixen els nens al joc. També es pot vincular com a reclam comercial per anar “a comprar amb energia” i es vincula al comerç local.
 - Fira: aprofitar alguna fira sectorial – no necessàriament vinculada o monogràfica sobre medi ambient -.
 - Esdeveniments esportius: a prop o dins del Pavelló esportiu, camp de futbol... aprofitant un dia amb moltes activitats.
5. Realitzar actuacions de **sensibilització al personal municipal** durant la Setmana de l'Energia:
 - Enviar un correu electrònic amb bones pràctiques.
 - Recordar que no es deixen els pilots o stand-by encesos un cop s'acaba la jornada laboral.
6. **Fer un flashmob sobre l'estalvi energètic** amb els Casals d'estiu.

Un flashmob, traduït literalment d'anglès com a «multitud instantània" (flash: llampada, ràfega; mob: multitud), és una acció organitzada en la qual un gran grup de persones es reuneix de sobte en un lloc públic, realitza quelcom inusual i després es dispersa ràpidament.

Solen convocar-se a través dels mitjans telemàtics (mòbils) i en la major part dels casos, no tenen cap fi més que l'entreteniment, però poden convocar també amb fins polítics o reivindicatius.

7. **Organitzar xerrades o tallers sobre estalvi energètic específics per a gent gran**, a través Centres de Dia o Casals d'Avis: la gent gran té molt incorporat el concepte d'estalvi però per aconseguir-ho en termes d'energia també cal coneixement sobre aspectes tecnològics.

8. Organització d'un **taller de lectura de factures** per a la ciutadania, per tal que coneguin què estan pagant i perquè, i com es pot estalviar energia.
9. **Joc de rol o de pistes**: es podria organitzar un joc de rol o de pistes amb elements incorporats al mobiliari urbà o adhesius al terra que ens indiquin diferents accions a fer i trobar la següent pista. El joc permetria seguir-lo a qualsevol hora del dia i podria portar a comerços que venguin productes d'estalvi i eficiència energètic, equipaments municipals amb instal·lacions exemplars,...

Es podria incorporar tecnologia de geocaching a través de telefonia mòbil.

10. Fomentar els "**compromisos ciudadans**", en els quals la ciutadania es compromet a estalviar energia a canvi d'un suport garantit dels ajuntaments en tots els nivells.

Per exemple, adhesió al projecte europeu **ENGAGE CAMPAIGN** (<http://www.citiesengage.eu/>) o similars.

11. **Tallers de demostració de consum dels stand-by**, perquè la gent vegi que val la pena apagar-los, especialment en centres on, per exemple, hi ha molts ordinadors (escoles, oficines, etc).
12. **Taller d'explicació del sector energètic**, consums, comercialització, etc.
13. **Concursos fotogràfics** sobre estalvi d'energia.
14. **Demostracions de llars i cases eficients**, amb exposicions en temps real del consum dels electrodomèstics, les bombetes.
15. **Punts d'informació al carrer amb calculadores de consum** i consells.
16. Sessions de **cinema** al carrer.

b. Activitats que es realitzaran enguany per part dels municipis

1. **Jornada de portes obertes a equipaments municipals amb instal·lacions d'energies renovables** amb comptadors que visualitzin l'energia produïda.
2. **Tallers** d'educació ambiental i educació ciutadana sobre l'ús de l'energia.
 - a. **Taller sobre estalvi energètic.** Donem a conèixer els mesuradors domèstics d'energia per saber on consumim energia elèctrica i com estalviar.
 - b. **Passi d'un documental**
 - c. **Conferència** a càrrec de l'entitat Som Energia. Sessions de divulgació de projectes de consum ecològic amb "Som Energia" i similars.
 - d. Organitzar una **xerrada sobre estalvi energètic vinculada a l'economia familiar.**
 - e. Organitzar una **xerrada "Energia a casa Canvi i estalvi"**.
 - f. Organitzar un **Taller "Com estalviar a casa"**.
 - g. Monogràfic sobre estalvi energètic tot un cap de setmana mitjançant **Tallers** al Centre d'educació ambiental municipal.
3. **Donar a conèixer actuacions municipals vinculades al Pacte d'Alcaldes i el PAES:**
 1. Informar sobre les modificacions realitzades en l'enllumenat públic i l'estalvi aconseguit en termes energètics i econòmics.
 2. Presentar l'Estudi de mobilitat municipal
 3. Bones pràctiques en equipaments municipals
 4. Presentacions públiques dels PAES i les actuacions.

c. Idees per actuacions de sensibilització a llarg termini

1. **Tallers de construcció de cuines solars** (veure aparat A)
2. **Campanya Endolla-t'hi** de l'Agència Comarcal de l'Energia d'Osona: destinada a ensenyar com estalviar energia als nens/es. (<http://gdt-energies.blogspot.com.es/>)
3. **Fer auditories energètiques** (amb mesuradors tipus Efergy) a llars. Posteriorment, es pot organitzar un taller d'estalvi energètic on valorar les dades i donar eines d'estalvi.
4. **Implantar el model Euronet 50/50 a totes les escoles del poble.** <http://www.euronet50-50.eu/>
5. Organitzar sistemes d'estalvi energètic **50/50 específics per a llars, comerços, equipaments**, etc.
6. **Implantar el model Euronet 50/50 a casa**: promoure l'estalvi energètic dels pares i mares cap als fills i donar-los, als fills, una part de l'estalvi econòmic assolit com a setmanada.
7. **Combinar aquests programes 50/50 amb les actuacions del PAES**, de manera que cada actuació PAES presenti una fitxa associada de volum d'estalvi energètic, econòmic i ambiental (emissions).
8. Dissenyar campanyes d'estalvi adreçades a **comerços** en les quals aquests estalvis puguin ser reinvertits en sistemes, instruments i eines que facilitin una major reducció del consum energètic.
9. Impuls del vessant energètic a l'**Agenda 21 escolar, Escoles verdes**, etc.
10. Fer estudis sintètics de comptabilitat de PAES en euros, en emissions i en kWh.
11. **Serveis d'assessorament** a empreses i comerços en estalvi i eficiència.
12. Impuls de la figura de **l'Agent Energètic**.
13. **Foment de la millora de la competitivitat** industrial i empresarial mitjançant la eficiència energètica i les renovables, anant més enllà de les fites del Pacte dels alcaldes (projecte Rubí Brilla): control, auditoria, bonificacions, finestreta única, formació, grups de treball, etc.

d. Idees per a recursos comuns

1. **Crear la maleta de l'estalvi energètic pel municipi:** un paquet de recursos i materials sobre estalvi i eficiència energètica pel tècnic/a municipal. Construir panells o maletes energètiques de demostració per a escoles, associacions, etc.
2. **Incloure una unitat dels diversos models de mesuradors:** d'endoll, efergy, luxòmetre... Per ensenyar de mostra a la ciutadania i posar exemples reals en tallers.
3. **Ponents** per fer xerrades sobre estalvi i eficiència energètica.
4. **Document tècnic de bones pràctiques energètiques:** document de preguntes freqüents (**FAQ**) i respostes de cara a tècnics/ques municipals i personal en punts d'informació ambiental.

Hauria d'incloure un model similar als call-centers, per respondre a qüestions sobre: energia reactiva, adequació de les potències contractades, opcions que ofereix el mercat quan a tarifes, quant de temps es pot tenir un fluorescent encès i quan ja surt a compte tancar-lo, quant s'estalvia instal·lant un stand-by, com configurar l'ordinador per ser el màxim d'eficient...

5. **Mostra o demostració al carrer sobre energies renovables:** aerogenerador, plaques solars, nevera classe A++...
6. Es consideraria molt interessant disposar d'una **calculadora** de consum dissenyada especialment per la Diputació o la Xarxa. Hauria de funcionar amb tres variables: consum (kWh), emissions (kg Co2) i estalvi econòmic (euros). Hauria de ser funcional en diversos **destinataris:** llars domèstiques, comerços i empreses, petits equipaments, centres escolars, etc.
7. Dissenyar un sistema de **certificacions i de logos d'estalvi d'energia** (també d'aigua i altres vectors, i si es pot de "traçabilitat" de l'origen de l'energia) que pugui ser distribuït en centres i en comerços.
8. Fer **exposicions** sobre l'estalvi i l'eficiència energètica però en format lleuger i barat de fer itinerar, per tal que el puguin tenir tots els ajuntaments.
9. Serveis específics de **formació** de personal responsable de manteniment i/o vigilància d'instal·lacions municipals, de grans empreses, d'equipaments, etc.

**Diputació
Barcelona**

Secretaria tècnica:

Diputació de Barcelona. Àrea de Medi Ambient

Carrer del Compte d'Urgell, 187. Edifici del rellotge, 2n. 08036 Barcelona

Tel. 934 022 222 Fax 934 022 493 xarxasost@diba.es www.diba.es/xarxasost